VERBETERING.

In het vorig nummer leze men op bl. 4 kol. 2 reg. 38 en v.v.: „Ook ontbraken in die kerk tal van plechtigheden enz."

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Ds. Aalders verzoekt ons opname van deze beide brieven.

Aan den WelEerw. heer
Ds. DOEVENDANS,
predikant bij de Herv. Gem. alhier.

WelEerw. Heer!

Door den kerkeraad der Geref. kerk alhier werd in zijne vergadering van 25 dezer behandeld een protest tegen uw optreden in het huisgezin van C. t. H., dat zich geregeld in de Geref. kerk onder de bediening des Woords begeeft, waar UEerw. herhaaldelijk heeft verklaard, dat de Doleantie uit den duivel is.

Dat UEerw. ijvert voor de Herv. kerk, daar kunnen wij zeker niets tegen hebben, doch wel is het ons een oorzaak van smart, dat U met dergelijke krenkende, onchristelijke en in elk opzicht den broederband scheurende smaadtaal propaganda tracht te maken, die zelfs niet op het terrein van het burgerlijk leven, laat staan onder belijders van den Christus mag gebezigd worden.

Wij veronderstellen alsnog, dat UEerw. zich door verkeerde opgewondenheid deze woorden heeft laten ontvallen en daarom bereid zult zijn dit ridderlijk voor den kerkeraad der Geref. kerk te erkennen.

Mocht UEerw. evenwel in dit uw beweren blijven volharden, dan noodigen wij u dringend uit zulks in eene openbare vergadering hier ter stede voor een iegelijk toegankelijk uit Gods Woord te willen bewijzen, en ons bij monde van den WelEerw. heer Ds. Aalders de gelegenheid te geven het juiste standpunt der Geref. kerk te verdedigen, opdat wij ons kunnen rechtvaardigen van den smaad, die op zoo immoreele wijze door UEerw. openlijk in het huisbezoek wordt rondgestrooid. Tijd en plaats laten we aan UEerw. dan over, uitgenomen op den dag des Heeren, 30 Juli en 10 Aug. a. s.

Eerlijk en openlijk verklaren wij, dat wij, indien UEerw. ons kunt overtuigen uit Gods Woord, ons onmiddellijk zullen gewonnen geven en ons weer bij de Herv. Kerk voegen; terwijl wij dan zeker in het tegenovergestelde geval hetzelfde van UEerw. zullen mogen verwachten.

Mocht u echter goeddunken, wat wij hopen, dat geenszins het geval zal zijn, hierop het stilzwijgen te bewaren, zoo zullen wij de vrijheid nemen, indien wij binnen acht dagen geen bericht van u ontvangen, deze zaak in de couranten aan de uitspraak van het publiek te onderwerpen.

Met beleefde groete onder toebidding van 's Heeren zegen

Hoogachtend
namens den kerkeraad der Ger. Kerk,
(w. g.) G. J. D. AALDERS, *Praeses.*
J. GEERLOFS, *Scriba.*

Hierop ontvingen wij het volgende antwoord:

ELBURG, 1 Augustus 1898.

WelEerwaarde en Eerwaarde Heeren!

In antwoord op uw schrijven van 26 Juli j.l. diene het volgende:

Wat ik bij mijn huisbezoek in het huisgezin van C. t. H. gezegd heb, blijf ik in alle deelen volhouden, omdat ik toen niet „in verkeerde opgewondenheid", maar in volle kalmte des gemoeds heb gesproken, met volle verzekerdheid ook voor mijn geweten, dat, wat ik zei, waarheid is. Doch hierover straks nader.

Eerst wensch ik naar aanleiding van uw brief enkele dingen op te merken. Gij schrijft: „Dat UEerw. ijvert voor de Herv. Kerk, daar kunnen wij zeker niets tegen hebben." Wel, dat verwondert mij ten hoogste. Van *uw* kant beschouwd, moet immers elk ijveren voor de Hervormde Kerk, voor „die Baalskerk", voor „dat Synodaal gedrocht", een groote zonde zijn tegen den Heere God, onverschillig wie dat doet. Zorgt dus maar, dat Dr. Kuyper het niet ter oore komt, want anders wordt gij — en terecht — gevoelig op uw vingers getikt.

Gij schrijft verder: „Doch wèl is het ons een oorzaak van smart, dat u met dergelijke krenkende, onchristelijke, en in elk opzicht den broederband scheurende smaadtaal propaganda tracht te maken, die zelfs niet op het terrein van het burgerlijke leven, laat staan onder belijders van den Christus mag gebezigd worden."

Dat is kras gezegd, zeer kras. Veel krasser nog, dan welke uitdrukking van mij ook, daar *ik* het alleen had over de zaak als zaak, en ik vele Doleerenden als kinderen Gods blijf achten, terwijl *gij* hier een aanklacht indient tegen mijn *persoon*. Doch dit daargelaten. De groote vraag *is*: Zijn uwe woorden *waar?*

De woorden „krenkend" en „onchristelijk" laat ik onbesproken. Dat hangt van uw persoonlijk gevoelen af. Maar: „In elk opzicht den broederband scheurend"!!!? Kom, kom, dat weet gij wel beter. Gij weet wel, dat die broederband door mij niet behoeft verscheurd te worden. Gij weet wel, dat die broederband door u al lang verscheurd *is*. Gij weet heel goed, dat de Hervormden voor de Doleerenden alleen nog maar „broeders" zijn, wanneer het om de Hervormde centen te doen is, of om een Doleerend of Roomsch plaatsje in Tweede Kamer of Provinciale Staten. *Dus*: Spreek me nooit meer van „smaadtaal, die den broederband scheurt."

En dan dat „propaganda maken"!! Waarlijk, hoe hebt ge den moed, dat neer te schrijven!? Ik kan gerust niet nalaten, hier te denken aan een spreekwoord, dat spreekt van een waard en zijn gasten. Want: *heb* ik propaganda gemaakt? Was ik niet in een huisgezin, waarvan de man geregeld des morgens in de Hervormde kerk komt? Was ik niet bij een vrouw, wier naam nog altijd in ons lidmatenboek staat? Was ik dus niet bij twee leden van mijne kerk? Was ik dus niet geheel op eigen terrein? Is dat dan propaganda maken? Hoe durft ge toch zóó iets schrijven!?

Maar nog wat. *Als* ik dan in uw oog zulke verkeerde woorden gebruikt heb, en *als* dan, volgens u, de broederband tusschen Hervormden en Doleerenden nog bestaat, is het dan *broederlijk* van *u* gehandeld, de zaak op *deze* wijze aan te pakken? Is het dan broederlijk, vraag ik u, mij te dreigen, „wanneer ik binnen acht dagen niet antwoord, deze zaak in de couranten aan de uitspraak van het publiek te onderwerpen?" Was het dan niet minder „krenkend", minder „onchristelijk" en meer broederlijk geweest, wanneer uw voorzitter en uw scriba, met wie ik reeds aangenaam had kennis gemaakt, mij hadden bezocht, en persoonlijk met mij deze zaak hadden besproken? Ik geloof, dat ieder weldenkend en fijngevoelend mensch het daarin met mij van harte eens is.

Doch nu het cardinale punt. Gij doet mij het voorstel, wanneer ik in datgene, wat door mij in het huisgezin van C. t. H. gezegd is, blijf volharden, dit dan „in een openbare vergadering hier ter stede, voor een iegelijk toegankelijk, uit Gods Woord te bewijzen," en dan daarover met Ds. Aalders in debat te treden.

Dit is het juist, mijne heeren, waarover ik mij in uw brief het meest verwonder. Hoe heb ik het nu? Moet u dat waarlijk nog bewezen worden? Zijt gij dan allen van gisteren? Is het niet reeds door bevoegde mannen van onze kerk honderdmaal bewezen? Hebt gij dan altijd alleen Doleerende artikels en brochures gelezen? Kent gij dan de woorden niet, die Prof. Kleyn, Dr. Hoedemaker, Dr. Bronsveld, Ds. Nierstrasz, en zoo vele anderen meer, ten dezen opzichte hebben nitgesproken en neergeschreven? Ik raad u ernstig aan, eens wat centen op te sparen, en u de geschriften van bovengenoemde mannen eens aan te schaffen, die minstens een even dik geheel vormen als „De Amsterdamsche Kerkstrijd". Dan hebt gij bewijs genoeg, en dan zult gij u schamen, dat gij trots dat alles mij nog dit voorstel hebt gedaan. Neen, mijne heeren, aan *u* behoef ik dat bewijs niet te geven. En wat ik aan mijn eigen gemeenteleden bewijzen wil, dat staat *mij* vrij. Aan mijn eigen gemeenteleden zal ik bewijs leveren, zoo vaak als het *mij* lust, en mijne gemeente het hooren wil.

En eindelijk: Uw Kerk verheft er zich op, dat, waar in „Het Hervormd Genootschap" Koning Jezus gehoond wordt, bij u, „Gereformeerden", dat Koningschap van Jezus wordt gehandhaafd. Hoe moest dan ook een Kerkeraad van *die* Kerk zich niet beijveren, naar al de geboden van dien Jezus te leven! En als u dan smaadheid wordt aangedaan, naar uw gevoelen, moest gij dan niet in toepassing brengen het woord des Heeren: „Die u op de eene wang slaat, keer hem ook de andere toe", of dit: „Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden"? En toont uw strijdlust niet genoegzaam, dat nog niet in u woont de geest van Hem, Die, als Hij gescholden werd, niet wederschold, en als Hij leed, niet dreigde; maar gaf het over aan Dien, Die rechtvaardiglijk oordeelt"? Moet een *Hervormd* predikant u nog op deze dingen wijzen? Ja, ik moet dit, maar ik doe het met diepe smart.

Doch ik verheug er mij van harte in, dat, waar zoovelen onze Kerk schandelijk hebben verlaten, onze getrouwe God haar nog niet verlaten heeft, maar nog met Zijnen Heiligen Geest in onze Kerk wil blijven wonen en werken. Waarlijk, mijne Heeren, dat heb ik ook reeds hier in Elburg ondervonden.

En aan dien almachtigen God, aan dien drieëenigen God des Verbonds, zij en blijve verder onze Nederlandsche Hervormde Kerk gewisselijk toevertrouwd.

Ik eindig met verschuldigde achting en liefde voor uwe personen:

Uw dr. in Chr.
(w. g.) T. DOEVENDANS Wz.

P.S. Met het oog op de burgerlijke beleefdheid, die wij elkander verschuldigd zijn, heb ik uw schrijven beantwoord, maar ik geef u thans de verzekering, dat alle brieven, over deze zaak door u aan mij mogelijk verder gezonden, ongelezen zullen worden teruggezonden of vernietigd, en ik in geen geval persoonlijk meer over deze quaestie de pen opneem. Daarvoor is mijn tijd te kostbaar, en er is mij ook te veel aan gelegen, dat vijanden van God en Zijnen Christus zich zouden verheugen in de verdeeldheid tusschen de belijders van denzelfden Naam.

(w. g.) T. D. Wz.

Aan den Eerwaarden Kerkeraad der Ned. Ger. gemeente alhier.

Ware het nu niet, dat een geheel stilzwijgen den schijn op ons wierp als waren wij daardoor schaakmat gezet, wij zouden schouderophalend de zaak laten rusten.

Thans evenwel voelen wij ons gedrongen, onder betuiging onzer ware zielsbedroefdheid over zoodanig eene handelwijze, deze correspondentie in de Christelijke pers aan het oordeel van een ieder te onderwerpen en vragen slechts of zulk een antwoord getuigt van *waardigheid* en *kracht*.

Onder beleefde dankzegging voor de verleende plaatsruimte, verblijven wij met verschuldigde hoogachting,

Namens den raad der Geref. Kerk van Elburg,
Ds. G. J. D. AALDERS, *Praeses.*
J. GEERLOFS, *Scriba.*

Elburg, 2 Aug. 1898.

[Hier behoeft niets bij. De stukken spreken voor zichzelf. Ieder ziet, aan welke zij de ernst en de kracht was. RED.]

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Kockengen (Utr.), G. Elshove, te Schipluiden. — Ezinge (Gron.) (2e maal), W. Brouwman, te Lutjegast. — Blokzijl, J. F. Jonkers, cand. a/d V. U. — Oudshoorn, C. J. van Binsbergen, te Loosduinen. — Maasland **B**, J. J. Berends, te St. Anna Parochie. — Amstelveen, G. W. H. Esselink, te Zierikzee.

AANGENOMEN: Nieuwolda (Gr.), H. T. Hoeksema, te Zevenhuizen.

BEDANKT: Weesp **B**, C. Oranje, te Berkel c. a. — Paterson (N.-A.), A. Janse, te Kampen. — Andel, J. K. van Haringen, te Genderen en Doeveren. — Wijhe, T. Rispens, te Oenkerk.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Oost- en West-Souburg, J. Hoekstra, te Heteren. — Polsbroek, IJ. Bootsma, te Zoetermeer. — Wijkel, E. J. W. Posthumus Meijjes Jz., te Heinenoord. — Poederooijen, H. Snel Cn., te Gameren. — Heerenveen, A. Bruining Jz., te Krommenie. — Trum, H. Visser, te Idsegahuizen.

AANGENOMEN: Parrega, D. Eringa, te Hemelum en Mirns.

BEDANKT: Beets, P. F. van den Berg P.Tz., te Zierikzee. — IJselmonde, E. J. W. Posthumus Meijjes Jz., te Heinenoord. — Aartswoud, A. Stramrood, te Ursem. — Helenaveen, C. de Vries, te Hellendoorn. — Streefkerk, en Jaarsveld, H. A. Heijer, te Lienden. — Huizen, A. van der Sluis, te Monster. — Oudenhoorn E. Janzen, te Est. — Oude Niedorp, A. de Pecker Az., te Spijkenisse. — Harlingen, C. van Paassen, te Meppel. — Bierum, W. M. van der Schans, te Gaast en Terwoude. — Valkenburg (Z.-H.), L. S. de Bruyn, te Heukelum. — Peins, H. Huizinga, te Eekst. — Niehove en Midwoud, M. Tinga, cand. — Koevorden, W. P. van Lindonk, te Zwijndrecht c. a.

Plaatsgebrek noodzaakt ons advertentiën tot een volgend Nr. uit te stellen.

Advertentiën.

ONDERTROUWD:
CORNELIA SARA WILHELMINA ANTOINETTA GROENEVELD
EN
JOHANNES FRANCISCUS STURM.
Huwelijksvoltrekking 23 Augustus 1898.
Geen receptie.
Aalburg, Heusden, 9 Aug. 1898.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsenstraat,
No. 157.
AMSTERDAM.

BEST ADRES VOOR ORGELS IS:
BREEBAART's
ORGELHANDEL,
DAMRAK 22. — AMSTERDAM.

Een Geref. Hoofdonderwijzer,
op een stil dorpje in Z.-H., die meermalen met goed gevolg een leerling opleidde voor 't **Gymnasium**, is bereid een leerling bij zich te doen inwonen. Kost- en leergeld *f* 350.— 's jaars Adressen ter inlichting op aanvrage. Brieven, letter G., Boekhandelaar D. J. v. BRUMMEN, *Dordrecht.*

ORGEL.
Te koop aangeb. een zeldzaam mooi **Amerik. Orgel**, met Eloumharp en 16 voet subbas, voor sp otprijs. Dag. te zien bij W. KOOIJ, Burgem. de Koosstraat No. 31, a/d. Noordsingel, *Rotterdam.*

SABANRAB.
Bestel geen Scheurkalender voor dat U kennis hebt gemaakt met BARNABAS. Zie proefschild en bericht van uitgave.

P. VAN EIJK,
Firma JOHANNES KRAMER & Co
DAM 15-17, AMSTERDAM.
Koopen en verkoopen **EFFECTEN, diverse LOTEN** en vreemde **COUPONS** Wisselen Gouden, Zilveren **MUNTEN** en vreemde Banknoten. Sluiten **PROLONGATIEN** en **BELEENINGEN.** Nemen gelden à **DEPOSITO** 1/2 pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Gereformeerd Gymnasium te Kampen.
Het **2de ADMISSIE-EXAMEN** zal D. V. gehouden worden op **Dinsdag 13 September a. s.**, des morgens om **10 uur.** Men melde zich hiertoe aan, met opgave van leeftijd, bij den Rector.
De **nieuwe Cursus** begint **Dinsdag 13 September**, des morgens om **9 uur.**
De Rector,
Dr. F. F. C. FISCHER.

Vrije Universiteit.
In dank ontvangen:
Aan Contributiën:
Door den heer J. Wielenga te Ganw (Wijmbritseradeel I) *f* 83; door het Loc. Comité te Amsterdam afrekening *f* 513.30.
Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit.) Van de Ger. kerk te Brouwershaven *f* 5.79; van idem te Bruinisse *f* 7.10; van idem te Kamperland *f* 7.20; van idem te Colijnsplaat *f* 6.84 1/2; van idem te Geersdijk *f* 1.43; van idem te Haamstede *f* 3.97; van idem te Oosterland *f* 9; van idem te Wissekerke *f* 1.59; van idem te Drachten *f* 6.55; van idem te Zegwaard c. a. *f* 10.75 (halve collecten); van idem te Sassenheim *f* 6.65; van idem te Voorschoten *f* 6.90; van idem te Koudekerke *f* 3.63; van idem te Katwijk aan Zee *f* 8; van idem te Boskoop A. *f* 10.46; van idem te Boskoop B. *f* 1.30; van idem te Hazerswoude *f* 11.40; van idem te Leiden A. *f* 17.90; van idem B. *f* 14.92 (beide geheele coll.); (halve collecten) van idem te Zutphen *f* 11.45.
Aan Schenkingen:
Door den heer O. A. Brouwer gevonden in de collecte te Dokkum B. *f* 3; door den heer Johs. van Loo van de Christelijke Jongelingsver. te Nijkerk o./d. V. *f* 2; door Ds. B. v. Schelven uit 's Hertogenbosch *f* 1.
S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

Heden verscheen en werd aan de inteekenaren verzonden:
SALOMO's SPREUKEN.
Verklaard en Toegepast door
Ds. J. KOK.
Deel 4. (Slot).
De prijs van het complete werk is nu **verhoogd**, en bedraagt thans *f* 5.—.
Nog enkele exempl. en het werk is uitverkocht.
Kampen. *J. H. KOK.*

FEESTREDE
VAN
Ds. W. J. DE HAAS.
Prijs 30 Cent.
Zie Recensiën.
Kampen. *J. H. KOK.*

EXCELSIOR.
Geïllustreerd Tijdschrift voor Neerlands Volk,
ONDER REDACTIE VAN
A. J. HOOGENBIRK
en
J. A. WORMSER.
Prijs per jaargang (12 Nrs. à 16 pagina's en 12 Nrs. à 8 pagina's) *f* 3.50.
INHOUD van het Nr. van 7 Augustus 1898: De proef op de som. — De pachthoeve, IV. — Een profeet over Afrika. — Otto von Bismarck. — Een jeugdig getuige. — Een nacht in angst (Paschen 1898) of het treurspel op den sneeuwberg. — Uit het leven (Glas, Uit oude couranten). — Stijlbloem. — Correspondentie. — Antwoorden op prijsvragen.
BOEKHANDEL.
Amsterdam. Pretoria. VOORHEEN HOVEKER & WORMSER

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.
Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 729.
Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.
Commissarissen:
Mr. TH. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE
Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.
De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij,
Directeuren: M. BROUWER & F. DIJKSTERHUIS,
sluit verzekeringen ONDERLING, zoowel als tegen VASTE PREMIE.
Verzekerd kapitaal ruim *f* 25,000,000, over meer dan 10,000 deelnemers.
GARANTIE-KAPITAAL *f* 500,000.
Op plaatsen waar de Maatschappij nog niet vertegenwoordigd is, worden solide AGENTEN gevraagd!!!
Generaal-Agenten:
J. GROENEVELD Fz., te Sneek. . . . . voor de provincie Friesland.
L. VAN DIJK Jr., te Meppel. . . . . „ „ „ Drenthe en Overijsel.
J. H. PALM Gz., te Apeldoorn. . . . . „ „ „ Gelderland.
C. L. D. v. COEVERDEN ADRIANI, te Baambrugge. . „ „ „ Utrecht.
E. J. RADIUS, te Amsterdam. . . . . „ „ „ N.-Holland.
Hoofdagent, Tesselschadestraat 3.
J. SCHIPPERS, te Vlaardingen. . . . . „ „ „ Z.-Holland en N.-Brabant.
A. S. J. DEKKER, te Goes. . . . . „ „ „ Zeeland.

Correspondenten zijn:

Voor de Provincie GRONINGEN.
Alduard, H. Smit.
Bedum, S. H. Kremer.
Boer-ten, W. Kuipers.
Delfzijl, J. v. Buuren.
Ezinge, D. Kruizema.
Garmerwolde, G. N. Schutter.
Garrelsweer, A. v. Eerden.
Groningen, J. T. v. Bruggen.
» H. v. Dijken.
» P. H. Dijksterhuis.
» H. A. Piersma.
» J. D. Suringa.
» G. W. Tjerkstra.
» J. de Vries.
Godlinze, E. v. Dijk.
Haren, J. Nieboer.
Hoogkerk, Joh. Terpstra.
Huizinge, N. Bosker.
Kantens, C. Munk.
Leek-de, J. W. Schuil.
Lutjegast, W. Bussemaker.
Marum, V. Dam.
Meeden, B. Doedens.
Musselkanaal, O. G. Sap Jr.
Nieuwe Pekela, T. R. de Jonge.
Niezijl, A. Donkerbroek.
Onstwedde, H. C. Bakker.
Oostwolde, Z. J. Koning, Gz.
Post-ten, R. Bolhuis.
Rasquerd, J. Pesman.
Sauwerd, J. W. Zwartsenberg.
Spijk, K. Pastoor.
Stadskanaal, J. Linzel.
Stedum, K. Dijkhuis.
Uithuizen, A. Terpstra.
Uithuizermeeden, M. Ubbens.
Ulrum, D. J. Mudder.
Wagenborgen, J. Kamp.
Warfum, R. Broekema.
Weerdingermond, W. Noorlag.
Wildervank, J. R. Brouwer.
Zuidhorn, P. Bakker.

Voor de Provincie FRIESLAND.
Bergum, Tuinsma.
Bolsward, H. Lammertsma.
Buitenpost, R. J. Hanenberg.
Franeker, C. Kooistra.
Gaastmeer, E. A. Wiersma.
Garijp, K. O. Gorter.
Genum, P. Damsma, Pz.
Hallum, M. Kooistra.
Harlingen, J. Eppinga.
Heeg, H. Kieft.
Heerenveen, J. H. Beckering.
Hommerts, P. v. d. Zee.
Joure, J. v. d. Velde Jr.
Knijpe, B. Pereboom.
Kollum, T. Kokmeijer.
Kollumerzwaag, A. v. d. Meulen.
Leeuwarden, P. Anema.
Lemmer, J. Koksma.
Lollum, K. Sijsling.
Makkinga, B. Offringa.
Makkum, Bakker en Visser.
Nijemirdum, H. S. Keuning.
Oostermeer, S. H. v. d. Meer.
Oudega, D. Westra.
Oudeschoot, O. Zwaagstra.
Parochie St. Jacobi, S. de Vries.
Parrega, J. G. v. d. Wal.
Stiens, S. K. Terpstra.
Surhuisterveen, K. v. d. Laan.
Tietjerk, G. A. Postma.
Wolvega, J. Bosma, Jr.
Wommels, D. v. d. Meer.
Workum, S. G. v. d. Wal.
Ilist, J. Spijksma.

Voor de Provincie Drenthe.
Assen, J. Beekman.
Beilen, H. Brink.
Coevorden, G. Meppelink.
Dwingeloo, F. Zantinge, Jr.
Hoogeveen, A. Coelingh.
Nieuw Buinen, R. Jalving.
Noord Barge, H. Louissen.
Smilde, J. v. Reinbach.
Westerbork, J. Lubbers.

Voor de Provincie OVERIJSEL.
Almelo, J. H. G. Hinnen.
Dedemsvaart, J. Padding.
Enschede, G. W. Kromhout v. d. Meer.
Hardenberg, H. Bosch.
Hattum, A. Rouwenhorst.
Holten, G. J. Muller.
Kampen, E. D. J. de Jongh.
Rouveen, H. Visser Ez.
Steenwijk, A. Mol.
Vriezenveen, B. Bramer Wz.
Zwartsluis, K. Kinkhorst.
Zwolle, A. Bosch.

Voor de Provincie GELDERLAND.
Aalten, D. G. J. Lammers.
Arnhem, H. J. Reesink.
Dieren, J. Koolstra.
Doesburg, W. H. Ubbink.
Ermelo, J. Kromsigt.
Gendringen, A. Lensink.
Harderwijk, H. Bultman.
Heelsum, J. Rothuizen.
Langen, T. Voortman.
Nijkerk o/d V., B. Spoelstra.
Tiel, J. F. v. Hulsteijn.
Veenendaal, Jac. v. Schuppen.
Wageningen, I. v. Schelven.
Zetten, J. H. Slothouber.

Voor de Provincie UTRECHT.
Baarn, J. Bonhoff Jr.
Breukelen, A. G. D. Gerritsen.
Bunschoten, H. Hendriksen.
» B. Willemsen.
Oud-Loosdrecht, J. Bakker.
Tienhoven, H. Emmens.
Utrecht, W. J. Oudegeest Jr.
Westbroek, J. H. de Waal Malefijt.

Voor de Provincie NOORD-HOLLAND.
Beverwijk, J. L. v. Apeldoorn.
Bussum, C. v. Norren.
Enkhuizen, G. Struik Cz.
Haarlem, C. v. Norren.
» M. J. Vos.
Helder, J. P. Radius.
» P. Slort.
» S. Schraa.
Velzen, Joh. Oosterhof.
Zaandam, H. Vermeer.

Voor de Provincie Z.-Holland.
Aarlanderveen, P. de Kleer.
Alblasserdam, A. J. 't Hoen.
» F. P. Stans.
Bavendrecht, T. Plantenga.
Berkel, J. A. de Wit.
Bodegraven, W. L. Dam.
Bolnes, J. L. v. Rij.
Delft, P. A. Kouwenhoven.
Dordrecht, K. Marang.
Dubbeldam, H. J. Motshagen.
Giessen, P. A. v. d. Wiel.
Giessendam, L. Verhoeff.
Gorinchem, C. Smits Hz.
's-Gravendeel, M. v. d. Sluys.
's-Gravenhage, H. A. Bor.
» W. J. v. Loon.
Hazerswoude, A. Francken.
Hillegom, G. A. Kempff.
Hoogvliet, J. Meijboom.
Langerak, L. Versluis.
Leerdam, G. P. v. Arkel.
Leiden, J. M. de Koning.
» J. de Lange.
» A. Mulder.
Lier-de, W. v. d. Mark.
Maasland, A. Korpershoek.
Maassluis, D. v. d. Lee Jr.
Melissant, P. Human Jr.
Middelharnis, C. Buitenhuis.
Naaldwijk, L. M. Valstar.
Nieuw-Helvoet, R. de Kok.
Oudshoorn, J. G. Baart.
» P. v. d. Bijl.
Papendrecht, M. Rombout.
Pernis, C. Voorbergen.
Puttershoek, J. Vermeulen.
Rhoon, P. T. Dekker.
Rokkanje, W. v. d. Linden.
Rotterdam, M. T. v. d. Brink.
» T. Tromp.
Scheveningen, J. J. de Niet.
Schiedam, Bender & Co.
» S. C. Waalwijk v. Doorn.
Sliedrecht, G. B. v. d. Vlies.
Stoutjesdijk, D. J. Bosman.
Ter Heide, C. Storm.
Vlaardingen, F. v. Santen.
Zuidland, M. v. Driel.
Zwijndrecht, A. v. Namen Hz.

Voor de Provincie Zeeland.
Axel, P. J. Kruyse.
Baarland, G. de Jager.
Brouwershaven, C. W. den Boer.
Bruinisse, S. Hage.
Ierseke, J. Steenblok.
St. Maartensdijk, N. J. Bierens.
Middelburg, A. J. M. Goote.
» G. H. Vertregt.
» J. A. Vertregt.
Nieuwdorp, J. Bommeljée.
Terneuzen, J. A. Klaassen.
Tholen, P. J. Poulusse.
Vlissingen, M. Vader Jz.
Zaamslag, H. Riemens Hz.
Zierikzee, A. Timmermans.

Voor de Provincie N.-Brabant.
Almkerk, J. G. v. Andel.
Audel, J. Versteeg.
Breda, W. v. d. Waal.
Drimmelen, A. A. v. d. Sluys.
Fijnaart, H. Knook.
's-Hertogenbosch, H. D. Drentlf.
Klundert, L. J. Schalekamp.
Tilbury, J. Jooszen.
Werken-de, J. v. d. Meyden.

Boek- en Courantdrukkerij: DE ROEVER KRÖBER & BAKELS, Amsterdam.